

Problemstillinger om psykologi og pedagogikk

Problemstillingene er benyttet i emnet *VET1002 Psykologi og pedagogikk* som inngår i bachelor i vernepleie ved NTNU.

I undervisningen drøftes problemstillingene i faste grupper på seks-sju studenter. Gruppene skriver ned sine betraktninger i en felles Padlet (<https://padlet.com>) for alle studentene i emnet. Gruppens betraktninger diskuteres deretter i plenum. 20 av 29 problemstillinger omhandler casen om Henrik som er egen ressurs i LOVU-banken.

Utviklingspsykologi

1. Redegjør for Sameroffs transaksjonelle modell, og hvordan denne modellen kan hjelpe oss til å forstå utvikling hos Henrik.
2. Begreper som sårbarhet og motstandskraft er sentrale i utviklingspsykologisk forskning. Beskriv ulike forhold som kan virke positivt og negativt inn i Henriks utvikling.
3. Beskriv overgangsperioder i barns utvikling og deres viktigste kjennetegn.
4. Forklar Bronfenbrenner's økologisk teori og drøft hvordan denne teorien kan anvendes til å tilrettelegge for Henrik i praksis.

Emosjoner og emosjonsregulering

Emosjoner og utvikling av emosjoner:

5. Hva kjennetegner emosjoner og hvordan utvikles de? Beskriv ulike perspektiver og teorier knyttet til dette.
6. Hva slags betydning har omgivelsene på utviklingen og regulering av emosjoner hos små barn?
7. Ta utgangspunkt i casen om Henrik, som har diagnosen Downs syndrom. Han var svært passiv i spedbarnsalderen, sov mye og ga få signaler. Hvordan kan dette påvirke utviklingen av emosjonelle forhold hos ham? (tilknytning, sensitivisering og sosial referering).

Emosjonsregulering:

8. Beskriv hvordan tilrettelegging av omverdenen kan bidra som støtte i emosjonell regulering hos personer med skjevutvikling eller personer med medfødte tilstander som utviklingshemming/autisme.

Læring og opplæring:

9. Hva er lærevarsler? Hva slags konsekvenser kan slike vansker gi, og hvordan kan man hjelpe personer med slike vansker?

Kognitiv utvikling

Intelligens:

10. Gjør rede for begrepet intelligens og beskriv ulike typer intelligens. Forklar hva IQ er og hva vi forstår med standardisering av intelligens tester. Hvilken nytte har slike målinger for Henrik og for de som skal tilrettelegge for han?
-

Kognitiv utvikling:

11. Redegjør for Piagets teori om kognitiv utvikling. Forklar ulike stadier og begrepene assimilasjon og akkomodasjon. Forsøk å beskrive den kognitive utviklingen hos Henrik med bakgrunn i denne teorien. Beskriv også hvordan Vygotsky's teori kan forklare Henrik sitt utviklingsforløp.
12. Hva er læring? Beskriv klassisk og operant betinging og beskriv forskjellene. Beskriv viktige eksperimenter innenfor læringspsykologien. Forklar Henrik sin interesse for fotball fra et læringspsykologisk perspektiv. Hvilke læringspsykologiske faktorer spiller inn når Henrik begynner på Peder Morset folkehøgskole.

Atferdsanalyse:

13. Du møter Henrik som voksen. Han forteller at han ønsker å komme seg litt mer rundt. Da han var gutt, syklet han dit han ville, men nå ønsker han å bruke kollektiv transport. Forsøk å utvikle et opplegg slik at Henrik kan komme seg dit han vil. Gå atferdsanalytisk til verks.
14. Bedre kosthold og økt fysisk aktivitet er viktige målsetninger i miljøarbeidet rundt Henrik. Utarbeid forslag til atferdsanalytisk tilnærming til disse målene.

Sosial utvikling

Tilknytning:

15. Forklar begrepene tilknytningsatferd og utforskningsatferd, inkludert de ulike tilknytningstypene.

Sosiale relasjoner og vennskap:

16. Beskriv typiske kjennetegn på utviklingen av vennskap gjennom de ulike fasene i barne- og ungdomsalderen.
17. På hvilke måter kan Henrik erfare sårbarhet i utvikling og vedlikehold av vennskap til jevnaldrende? Ta utgangspunkt i Henriks tre livsfaser (barn, ungdom og voksen).
18. Grei ut om hvordan Henriks sosiale relasjoner som barn, ungdom og voksen kan forstås med utgangspunkt i et helseperspektiv.

Sårbarhetsfaktorer

Vansker blant barn og unge:

19. Ta utgangspunkt i pensumlitteraturen om vansker hos barn og ungdommer. Redegjør for hvilke hoved- og undertyper av vansker Henrik har, og hvilke utfordringer dette kan gi i hans utvikling.

Agentskap:

20. Gjør rede for begrepet agentskap (agency). Identifiser eventuelle motsetninger mellom pensumlitteraturens forståelse av barns agentskap og utviklingspsykologiske perspektiver på barn.
21. Beskriv aktuelle muligheter og barrierer for at Henrik skal utøve agentskap i ulike situasjoner når han er barn, ungdom og voksen.

Institusjoner i utdanningsløpet

22. Hvordan kan ulike styringssystemer i skolen fremme kvaliteten i opplæringstilbudet til Henrik i grunnskolen og/eller videregående opplæring?
-

Pedagogiske vurderinger relevant for vernepleierfaglig praksis

Tilpasset opplæring og inkluderende opplæring:

23. Redegjør for prinsippet om tilpasset opplæring. Hvordan blir prinsippet om tilpasset opplæring ivaretatt i opplæringstilbudet til Henrik i hhv barneskolen, ungdomsskolen og videregående opplæring?
24. Velg en fortolkning av begrepet inkludering. Hvordan samsvarer opplæringstilbudet til Henrik med denne fortolkningen?
25. Gjør rede for forskjellen mellom tilpasset opplæring og inkluderende opplæring. Hvilke konsekvenser bør dette ha for Henrik sin undervisning i skolen?

Læreplaner:

26. Redegjør for de prinsipielle forskjellene i innholdet og bruken av klassens ordinære læreplaner og Henriks individuelle opplæringsplan (IOP).

Spesialpedagogisk støtte og spesialundervisning:

27. Forklar det formelle grunnlaget for spesialpedagogisk støtte til barn i barnehagealder og spesialundervisning til elever i skolen.
  28. Redegjør for saksgangen og rollen til pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) når Henrik fikk tildelt ekstra ressurser i barnehagen og på skolen.
  29. Beskriv faglige og sosiale muligheter og utfordringer ved spesialundervisning, med utgangspunkt i Henrik sitt opplæringstilbud og funn fra norske studier.
-